

miinikauppojen johdosta lainan "kotimaisiin obligatioihin" kirjattuja velkakirjoja oli pankin hallussa vuoden päättyessä vain 10 milj. markan arvosta.

Subde yksityisiin asiakkaisiin

Pankin tilisuhteet yksityisiin asiakkaisiin kehittyivät seuraavasti:

Yksityisten tilit milj. mk

	31. 12. 1968	31. 12. 1969	Muutos
Markkamääräiset vekselit	147.5	173.1	+ 25.6
Shekkitilit	1.9	0.2	- 1.7
Ulkomaan rahan määräiset vekselit	25.1	7.3	- 17.8
Muita saatavia	205.0	280.3	+ 75.3
Vastaavat	379.5	460.9	+ 81.4
Shekkitilit	2.2	1.0	- 1.2
Muita vaadittaessa maksettavia sitoumuksia ..	1.8	1.1	- 0.7
Määräaikaisia kotimaisia sitoumuksia	27.0	12.5	- 14.5
Vastattavat	31.0	14.6	- 16.4
Nettoluotonanto yrityksille	348.5	446.3	+ 97.8

Pankin yksityisten asiakkaiden markkamääräinen vekseliluotto kasvoi vuoden aikana 25.6 milj. mk. Liikepankkien ja Osuuskassojen Keskus Oy:n välittämien uusvientiluottojen käytössä oleva määrä aleni 1.2 milj. mk ja oli vuoden päättyessä 73.2 milj. mk. Ulkomaan rahan määräiset vekseliluotot supistuivat kertomusvuonna 17.8 milj. mk. Näihin vekseleihin sisältyvät Suomen Pankin välittämien Maailmanpankin luottojen katevekselit, joita lyhennettiin suunnitelman mukaisesti. Taseessa "muihin saataviin" kirjattujen luottojen määrä kasvoi vuoden aikana 75.3 milj. mk. Tähän sisältyvä vuosien 1963 ja 1967 toimitusluottojärjestelyjen puitteissa annettujen luottojen nettolisäys oli 41.4 milj. mk.

Asetelmaan sisältyvät määräaikaiset kotimaiset sitoumukset vähenivät vuoden aikana 27.0

milj. markasta 12.5 milj. markkaan. Tähän erään sisältyi vuoden alussa kaivosteollisuuden investointitalletuksia 4.0 milj. mk ja merenkulun edistämiseksi myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain mukaisia laivanvarustusliikkeiden talletuksia 0.4 milj. mk, mitkä kaikki nostettiin vuoden aikana. Samaan erään sisältyvien investointirahastoista annetun lain mukaisten investointitalletusten määrä oli vuoden alussa 18.4 milj. mk ja vuoden lopussa 12.5 milj. mk.

Suomen Pankin koko nettoluotonanto yksityisille asiakkaille lisääntyi vuoden aikana 97.8 milj. mk ja oli vuoden lopussa 446.3 milj. mk.

Subde rahalaitoksiin

Pankin asemaa rahalaitoksiin nähden kuvaa seuraava asetelma.

Pankkien tilit milj. mk

	31. 12. 1968	31. 12. 1969	Muutos
Rediskonttatut vekselit	617.7	550.3	- 67.4
Indeksitasauksittilit	107.4	86.8	- 20.6
Vastaavat	725.1	637.1	- 88.0
Postisäästöpankin shekkitili	3.4	3.6	+ 0.2
Yksityisten rahalaitosten shekkitilit	39.2	10.1	- 29.1
Kassavarantotalletukset	137.0	91.3	- 45.7
Mortgage Bank of Finland Oy	1.6	0.9	- 0.7
Vastattavat	181.2	105.9	- 75.3
Pankkien nettovelka	543.9	531.2	- 12.7

Rahalaitosten rediskonttaamien vekseleiden määrä väheni vuoden 1969 aikana 67.4 milj. mk eli 550.3 milj. markkaan. Vakauttamissopimukseen liittynyt rahalaitosten indeksitasausvelka Suomen Pankille väheni 20.6 milj. mk ja sitä oli vuoden lopussa jäljellä 86.8 milj. mk. Indeksitasausluotto sisältyy taseessa "muihin saataviin".

Rahalaitosten kassavarantotalletuksia Suomen Pankissa oli vuoden päättyessä 91.3 milj. mk. Vuoden aikana pankki palautti niitä rahalaitoksille sopimuksen mukaisesti 45.7 milj. mk. Yksityisten rahalaitosten shekkitilit supistuivat 29.1 milj. mk, joten tileillä oli vuoden lopussa varoja 10.1 milj. mk.

Rahalaitosten nettovelka Suomen Pankille supistui vuoden aikana 12.7 milj. mk päättyen 531.2 milj. markkaan. Rahalaitosten asemaa tarkasteltaessa on nettovelan lisäksi otettava huomioon ne asetelmaan sisältyvät vastuut, jotka ovat syntyneet eri rahoitusjärjestelyjen yhteydessä. Suomen Pankin ostamia vekseleitä, joiden maksamisesta rahalaitokset ovat vastuussa, ovat jo mainitut uusvientiluottovekselit ja vuoden 1963 toimitusluottojärjestelyyn

liittyvät vekselit samoin kuin ulkomaan valutant määräiset vientivekselit. Näistä viimeksi mainitut muodostavat pääosan tase-erästä "ulkomaiset vekselit". Vastuisiin kuuluvat myös vuoden 1967 toimitusluottojärjestelyyn liittyvät vekselit, jotka on annettu ao. rahalaitosten takuuta vastaan, sekä rahalaitoksilta termiinehdoin ostetut obligaatit.

Setelistö

Taseen mukaan liikkeessä oleva setelistö oli vuoden lopussa 1 298.4 milj. mk. Tämän lisäksi tase-erään "muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset" sisältyy vanhan rahayksikön määräisiä seteleitä 9.8 milj. mk. Kun nämä vanhanmalliset setelit otetaan huomioon, oli koko liikkeessä olevan setelistön määrä vuoden lopussa 1 308.2 milj. mk. Vuoden aikana setelistö kasvoi 138.6 milj. mk eli 11.9 %.

Setelinanto-oikeus ja sen käyttö

Setelinanto-oikeus ja sen käyttö ovat nähtävissä seuraavasta asetelmasta.

Setelinantotase milj. mk

	31. 12. 1968	31. 12. 1969	Muutos
Setelinanto-oikeus			
Ensisijainen kate	1 477.4	1 433.1	- 44.3
Toissijainen kate	700.0	500.0	- 200.0
Yhteensä	2 177.4	1 933.1	- 244.3
Setelinanto-oikeuden käyttö			
Liikkeessä olevat setelit	1 159.6	1 298.4	+ 138.8
Vaadittaessa maksettavat sitoumukset .	136.5	123.5	- 13.0
Shekkiluotoista nostamatta	5.6	0.3	- 5.3
Setelinantovara	875.7	510.9	- 364.8
Yhteensä	2 177.4	1 933.1	- 244.3

Ensisijainen setelinkate, johon luetaan kulta ja pankin ulkomaiset saatavat, väheni vuoden 1969 aikana 44.3 milj. mk ja oli vuoden päättyessä määrältään 1 433.1 milj. mk. Ensisijaisen katteen ylittävä setelinanto-oikeus, jota vastaamassa tulee olla ns. toissijaista katetta, palautui Suomen Pankin ohjesäännön väliaikaisesta muuttamisesta marraskuun 18 päivänä 1966 annetun lain nojalla 700 milj. markasta 500 milj. markaksi vuoden 1969 alusta. Kun

liikkeessä oleva setelistö ja pankin vaadittaessa maksettavat sitoumukset yhteensä kasvoivat 120.5 milj. mk, pienehti setelinantovara 364.8 milj. mk. Sen suuruus oli vuoden lopussa 510.9 milj. mk.

Tilinpäätös

Suorittua tiliaseman tarkastelua täydentää seuraavassa esitetty pankin omaisuustase.

Omaisuuatase		milj. mk		Vastattava			
31. 12. 68		31. 12. 69		31. 12. 68		31. 12. 69	
Vastaava				Vastattava			
Kulta	189.5	189.4	<i>Liikkeessä olevat setelit</i>	1 159.6	1 298.4		
Kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	—	173.3	Ulkomaiset valuuttatilit ..	62.1	92.4		
Ulkomaiset valuutat	1 163.0	905.0	Ulkomaiset markkatilit ..	12.4	0.8		
Ulkomaiset vekselit	76.1	106.3	Shekkitilit				
Ulkomaiset obligatiot ...	48.8	59.1	Valtio	3.0	3.7		
<i>Ensisijainen setelinkate</i> ...	1 477.4	1 433.1	Postisäästöpankki	3.4	3.6		
Diskontatut kotim. vekselit			Yksit. rahalaitokset	39.2	10.1		
Ulkom. rahan määräiset .	25.1	7.3	Muut	2.2	1.0		
Markkamääräiset	147.5	173.1	Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset	14.2	11.9		
Rediskontatut vekselit	617.7	550.3	<i>Vaadittaessa maksettavat sitoumukset</i>	136.5	123.5		
<i>Toissijainen setelinkate</i>	790.3	730.7	Ulkomaiset	21.4	7.7		
Kotimaiset obligatiot	135.7	126.5	Kotimaiset	525.0	299.9		
Shekkitilit	1.9	0.2	<i>Määräaikaiset sitoumukset</i> .	546.4	307.6		
Metalliraha	11.7	5.5	<i>Kansainvälisen Valuuttarahaston markkatilit</i>	—	351.7		
Markkaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa .	—	351.7	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	400.3	405.6		
Muut saatavat	321.2	367.1	Kantarahasto	300.0	300.0		
<i>Muut varat</i>	470.5	851.0	Vararahasto	150.0	172.7		
			Tulostili	45.4	55.3		
			<i>Oma pääoma</i>	495.4	528.0		
Yhteensä	2 738.2	3 014.8	Yhteensä	2 738.2	3 014.8		

Pankin näkyvien omien varojen suuruus ilman tilivuoden voittoa oli tilinpäätöksen mukaan 472.7 milj. mk eli 22.7 milj. mk suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Lisäys johtui siitä, että vararahastoon siirrettiin puolet vuoden 1968 voitosta. Näiden varojen lisäksi pankilla on sellaisia omaisuuseriä, jotka eivät näy pankin omaisuustasessa. Niihin kuu-

luvat arvonalennuksiin sisältyvien varausten lisäksi pääkonttorin ja haarakonttorien toimitilat, setelipaino, eräät muut pankin toiminnan kannalta tarpeelliset kiinteistöt sekä osakkeet, lähinnä Tervakoski Oy:n osake-enemmistö.

Suomen Pankin tulostase kertomusvuodelta ja sitä edeltäneeltä vuodelta esitetään seuraavassa asetelmassa.

Tulostase			
mk			
Tuotot		1968	1969
Korot kotimaisesta lainausliikkeestä		52 155 300,53	43 034 684,82
Korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta		15 686 568,37	26 032 038,50
Korot obligatioista		13 535 100,43	10 516 288,58
Provisiot		2 848 783,60	3 350 962,88
Agiot		1 059 651,60	2 336 406,89
Muut tuotot		2 377 121,06	2 635 328,66
Yhteensä		87 662 525,59	87 905 710,33

Kulut

	1968	1969
Palkat ja palkkiot	9 717 565,45	10 492 185,71
Eläkkeet, perhe-eläkkeet ja avustukset	1 431 428,61	1 631 836,99
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	645 336,95	697 909,61
Korot talletuksista	12 694 230,34	8 991 868,77
Korot ulkomaisista luotoista	5 401 381,87	457 783,11
Poistot	5 957 047,82	4 170 257,63
Setelien valmistus	3 710 845,—	3 388 499,10
Muut kulut	2 681 195,43	2 742 850,—
Tilivuoden voitto	45 423 494,12	55 332 519,41
Yhteensä	87 662 525,59	87 905 710,33

Pankin kokonaistuotot lisääntyivät edellisestä vuodesta 0.2 milj. mk. Korot kotimaisesta lainausliikkeestä supistuivat 9.1 milj. mk ja korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta lisääntyivät 10.3 milj. mk. Korot obligatioista supistuivat 3.0 milj. mk. Pankin kokonaiskulut olivat 32.6 milj. mk eli 9.6 milj. mk pienemmät kuin edellisellä vuonna. Korot ulkomaisista luotoista vähenivät 4.9 milj. mk ja korot talletuksista 3.7 milj. mk.

Palkkojen ja palkkioiden lisäys oli 0.8 milj. mk. Poistot vähenivät 1.8 milj. mk ja setelien valmistuskulut 0.3 milj. mk.

Pankin voitto oli 55 332 519,41 mk. Vuoden 1970 avustasessa on vararahastoon siir-

retty puolet voitosta eli 27 666 259,70 mk ja toinen puoli on siirretty käyttämättömien voitovarojen tilille.

Pankin ohjesäännön mukaan on pankin vuosivoitosta ainakin puolet käytettävä vararahaston kartuttamiseen, kunnes pankin kanta- ja vararahastot ovat yhteensä nousseet 500 milj. markkaan. Jos vuoden 1969 voitosta puolet siirretään vararahastoon, nousee kanta- ja vararahastojen yhteismäärä 500 335 685,35 markaksi.

Pankkivaltuusmiehet ehdottavat, että

puolet voitosta eli 27 666 259,71 mk siirrettäisiin valtiovarastoon.

Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita

Tilintarkastus

Vuoden 1968 valtiopäivillä valitut varsinaiset tilintarkastajat, kirjanpitäjä Sylvi Siltanen, kunnallisneuvos Yrjö Sinkkonen, taloudenhoitaja Erkki Kivimäki, varatuomari Jaakko Kempainen ja toimistopäällikkö Heikki Hykkäälä, toimittivat viime vuoden helmikuun 17—21 päivinä pankin vuoden 1968 tilintarkastuksen. Tilintarkastajain lausunnon mukaisesti pankkivaltuusmiehet myönsivät johtokunnalle vastuu vapauden pankin hallinnosta vuodelta 1968.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusmiehet ovat vuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä määräämän pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen seuraavina aikoina: helmikuun 25, huhtikuun 15, kesäkuun 3, elokuun 12, marraskuun 21 ja joulukuun 12 päivänä.

Inventtaukset ja haarakonttorien tarkastukset

a) Pääkonttorissa

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassaholvien sekä laina- ja vakuuskirjojen ynnä panttien ja talletusten inventtauksen. Inventtauksessa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

b) Haarakonttoreissa

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että konttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Kaikissa haarakonttoreissa on toimitettu pankin johtosääntönsä 2 §:ssä säädetty tarkastus.

Längmanin ja Rosenbergin rahastot

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Längmanin ja Rosenbergin rahastojen tilit vuodelta 1968 ja lähettäneet jäljennökset tileistä eduskunnan pankkivaliokunnalle.

Kokouksessaan huhtikuun 15 päivänä pankkivaltuusmiehet hyväksyivät Suomen Syöpäyhdistyksen selonteon ja tilityksen vuonna 1966 E. J. Längmanin A-rahaston alarahastosta n:o 2 jaetun apurahan käytöstä sekä päättivät, että rahastosta kertomusvuonna jaettava apuraha, 24 203,30 mk käytetään Suomen Syöpäyhdistyksen ehdottamalla tavalla syöpätautien varhaishoitamista edistävää työtä varten sekä naisten joukkotarkastuksessa tarpeellisen välineistön hankintaan Oulun ja Lapin lääneissä, sekä kehottivat johtokuntaa maksattamaan apurahan Suomen Syöpäyhdistykselle edellä sanottuihin tarkoituksiin käytettäväksi.

Samassa huhtikuun 15 päivänä pitämässään kokouksessa pankkivaltuusmiehet lisäksi hyväksyivät Oulun lääninhallituksen esittämän muutoksen E. J. Längmanin kunnallisrahastosta Kuusamon kunnalle vuonna 1967 myönnetyn avustuksen käyttötarkoituksiin.

Kesäkuun 3 päivänä pidetyssä kokouksessa esiteltiin eduskunnan pankkivaliokunnan huhtikuun 11 päivänä 1969 pankkivaltuusmiehille lähettämä kirjelmä n:o 2, jossa pankkivaltuusmiehiä kehoitettiin laatimaan valiokunnalle ehdotus ohjeiksi pankkivaliokunnan vuoden 1950 varsinaisilla valtiopäivillä Längmanin A-rahastosta antamaan mietintöön n:o 2 liitetyn, E. J. Längmanin testamenttiin sisältyvän taulukon mukaan joulukuun 31 päivänä 1968 alarahastoon n:o 3 siirretyn 40 000 markan, alarahastoon n:o 4 siirretyn 40 000 markan ja alarahastoon n:o 5 siirretyn 120 000 markan käyttämisestä testamentissa määrättyihin tarkoituksiin. Samassa kirjelmässään pankkivaliokunta lisäksi kehotti pankkivaltuusmiehiä tekemään valiokunnalle ehdotuksen apurahojen jakoa varten E. J. Längmanin kunnallisrahastosta annet-

tujen ohjeiden 4 §:n muuttamiseksi. Pankkivaltuusmiehet kehottivat johtokuntaa laadittutamaan ehdotukset sanotuiksi ohjeiksi ja esittämään ehdotukset aikanaan pankkivaltuusmiehille.

Huhtikuun 15 päivän kokouksessa pankkivaltuusmiehille esiteltiin eduskunnan pankkivaliokunnan maaliskuun 28 päivänä 1969 lähettämä kirjelmä n:o 1, jossa valiokunta pyysi pankkivaltuusmiesten lausuntoa kirjelmän liitteenä olevasta luonnoksesta ohjeiksi apurahojen jakoa varten E. J. Längmanin B-rahastosta. Pankkivaltuusmiehet ilmoittivat lausuntoaan pankkivaliokunnalle, että E. J. Längmanin B-rahaston apurahojen jaossa noudatettu käytäntö olisi tarkoituksenmukaista muuttaa Längmanin A-rahaston osalta vahvistettua jakomenettelyä vastaavaksi eli sen mukaiseksi kuin pankkivaliokunnan kirjelmän liitteenä olevassa sääntöluonnoksessa oli ehdotettu. Eduskunta vahvisti kertomusvuoden toukokuun 6 päivänä pankkivaliokunnan laatiman luonnoksen mukaiset ohjeet apurahojen jakoa varten E. J. Längmanin testamenttirahastosta Litt. B. Ohjeet julkaistiin Asetuskokoelmassa heinäkuun 14 päivänä 1969 (473/69).

Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 1967 rahasto

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 1967 rahaston (SITRAn) tilit vuodelta 1968 ja lähettäneet jäljennökset toimintakertomuksesta, inventaarista ja taseista eduskunnan pankkivaliokunnalle.

Joulukuun 1 päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä johtokunta pyysi pankkivaltuusmiesten kannanottoa SITRAn yliasiamiehen aloitteeseen, että Suomen Pankki ostaisi maamme tieteellisen ja teknisen tutkimuksen tehostamiseksi erityisesti vaativiin tieteellisiin tehtäviin soveltuvan suuren tietokoneen ympäryslaitteineen ja luovuttaisi sen SITRAn hallintaan, joka sopisi Valtion tietokonekeskuksen kanssa koneen käytön järjestelyistä. Myös Suomen Pankki ja erityisesti sen taloustieteellinen tutkimuslaitos voisivat käyttää konetta tutkimustyönsä tehostamiseen.

Pankkivaltuusmiehet käsitelivät asian joulukuun 5 päivänä pitämässään kokouksessa ja ilmoittivat kantanaan, että mikäli suoritettavissa tutkimuksissa osoittautuu, että maamme

korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten piirissä ilmenee riittävästi tietokonepalvelusten tarvetta, Suomen Pankki hankkii sen tyydyttämiseksi erityisesti vaativiin tieteellisiin tehtäviin soveltuvan suurtietokoneen, joka tulisi olemaan SITRAn hallinnassa ja jota käytettäisiin johtokunnan edellä mainitussa kirjelmässä ehdotetulla tavalla. Tässä tarkoituksessa pankkivaltuusmiehet päättivät, että kertomusvuoden tilinpäätöksen yhteydessä varataan johtokunnan esityksen mukaisesti koneen ostoon tarvittava määräraha, 20 milj. mk.

Suomen Pankin soveltamat korot

Joulukuun 12 päivänä pitämässään kokouksessa pankkivaltuusmiehet päättivät johtokunnan saman kuun 11 päivänä lähettämässä kirjelmässä tekemän esityksen mukaisesti, että Suomen Pankki soveltaa päätöksentekopäivästä alkaen seuraavia korkoja:

myöntäessään diskontto- ja rediskonttoluottoa kotimaisille rahalaitoksille johtokunnan päättämien yleisten luotonanto-ohjeiden puitteissa 7 % vuodessa sekä

diskontatessaan muita kotimaisia vekseleitä ja myöntäessään muunkinlaista kotimaista luottoa, luoton käyttötarkoituksesta ja -ajasta riippuen, johtokunnan harkinnan mukaan 6—9 % vuodessa, minkä ohessa luotollisesta shekkitilistä veloitetaan provisiota enintään 2 % vuodessa luoton myönnetystä määrästä. Samalla pankkivaltuusmiehet päättivät johtokunnan esityksen mukaisesti, että rediskonttausten lisäksi korkoa koskevat valtuudet kumotaan (s. 5).

Muutos Suomen Pankin eläkesääntöön

Pankkivaltuusmiehet päättivät kokouksessaan syyskuun 24 päivänä johtokunnan esityksen mukaisesti pidentää edunsaajien valinta-aikaa vuosien 1964 ja 1966 eläkesääntöjen välillä vuoden 1970 loppuun ja vahvistivat tätä koskevan muutoksen joulukuun 13 päivänä 1966 vahvistamansa Suomen Pankin eläkesääntönsä 26 §:n 2 momenttiin.

Suomen Pankin uusi perhe-eläkesääntö

Joulukuun 31 päivänä 1968 annetulla ja kertomusvuoden alusta voimaan tulleella lailla Suomen Pankin ohjesääntönsä muuttamisesta

(790/68) lisättiin ohjesäännön 24 §:ään perhe-eläkkeitä koskevat määräykset sekä tehtiin asian vaatimat muutokset ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 20 ja 22 kohtaan. Voimassa olleisiin Suomen Pankin perhe-eläkemääräyksiin verrattuna muutokset merkitsivät sitä, että myös yksityisoikeudellisessa työsuhteessa pankkiin olevat, ts. setelipainon henkilökunta, keittiöhenkilökunta, siivoojat ja eräät talonmiehet, tulevat perhe-eläkesäännön piiriin, että pankin perhe-eläkkeet määräytyvät soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtion olevien perhe-eläkkeet, että pankin perhe-eläkkeet myöntää johtokunta, jonka päätöksestä saadaan hakea muutosta valituksella korkeimpaan hallinto-oikeuteen, että pankissa on eläkeasiamies, jolla on oikeus seurata perhe-eläkkeiden käsittelyä johtokunnassa, sekä että tarkemmat määräykset perhe-eläkkeen maksamisesta ja eläketurvasta annetaan pankkivaltuusmiesten vahvistamassa perhe-eläkesäännössä.

Edellä olevasta johtuen johtokunta esitti kirjelmässään toukokuun 23 päivänä, että pankkivaltuusmiehet vahvistaisivat Suomen Pankille kirjelmän liitteenä olevan uuden perhe-eläkesäännön.

Pankkivaltuusmiehet käsittelivät johtokunnan ehdotuksen kesäkuun 3 päivänä ja vahvistivat sen mukaisen perhe-eläkesäännön Suomen Pankille sekä määräsivät, että se on voimassa 1 päivästä tammikuuta 1969 lukien.

Vuoden 1957 perhe-eläkesäännön 14 §:n 1 momentin kumoaminen

Johtokunta oli toukokuun 23 päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä ilmoittanut, että ne Suomen Pankin miespuoliset viran- ja toimenhaltijat, jotka ovat nimitetyt vakinaiseen virkaan tai toimeen ennen valtion viran tai toimen haltijain perhe-eläkevakuutuksesta 29.6.1951 annetun lain voimaantuloa ja ovat osakkaina Siviilivirkakunnan leski- ja orpokassassa sekä ovat säilyttäneet vakuutuksensa ehdot ennallaan, maksavat edelleenkin kuukausittain nykyiseen perhe-eläkerahastoon kassan sääntöjen mukaisen vakuutusmaksun. Vuonna 1957 vahvistetun pankin perhe-eläkesäännön 14 §:n 1 momentin mukaan näiden virkamiesten jälkeen maksettavasta pankin perhe-eläkkeestä on vähennettävä mainitun kassan suorittaman eläkkeen määrä. Tämä mer-

kitsee sitä, että Suomen Pankki ottaa itselleen kassan myöntämän eläkkeen, jota virkamies on kuitenkin eläkeikänsä saakka maksanut. Johtokunta katsoi, että olisi syytä korjata sanottu epäjohtonmukaisuus, sekä ehdotti, että vuonna 1957 vahvistetun perhe-eläkesäännön 14 §:n 1 momentti kumottaisiin.

Pankkivaltuusmiehet käsittelivät johtokunnan esityksen kesäkuun 3 päivänä pitämässään kokouksessa ja määräsivät, ettei 13 päivänä kesäkuuta 1957 vahvistetun Suomen Pankin perhe-eläkesäännön 14 §:n 1 momentin säännöksiä sovelleta Suomen Pankin uuden perhe-eläkesäännön vahvistamispäivää eli kesäkuun 3 päivää 1969 seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien.

Suostumus lainan ottamiseen Mortgage Bank of Finland Oy:lle

Johtokunta ilmoitti tammikuun 30 päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä, että Banque Lambert S.C.S., Bryssel, olisi valmis muodostamaan pankkikonsortion, joka ottaisi myydäkseen kansainvälisillä pääomamarkkinoilla Mortgage Bankin enintään 60 milj. DM:n suuruisen obligaatiolainan. Lainan korko tulisi olemaan 6.75 %, emissiokurssi 97.5—98 % ja laina-aika 15 vuotta, joista 2—3 ensimmäistä vuotta olisivat vapaavuosia. Lainan vakuudeksi tulisi Suomen valtion omavelkainen takaus. Koska pankkivaltuusmiesten 23 päivänä marraskuuta 1955 tekemän päätöksen mukaan Mortgage Bankin obligaatio- ja muiden lainojen ottamiseen on hankittava pankkivaltuusmiesten hyväksyminen, johtokunta pyysi kirjelmässään pankkivaltuusmiesten suostumusta ko. ulkomaisen obligaatiolainan ottamiseen Mortgage Bankille. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät esityksen helmikuun 25 päivänä.

Suostumus Kansainvälisen Järjestelypankin osakkeiden merkintään sekä yhtiöjärjestyksen muutokseen

Kesäkuun 3 päivänä pitämässään kokouksessa pankkivaltuusmiehet antoivat suostumuksensa johtokunnan toukokuun 30 päivänä lähettämässä kirjelmässä tekemään esitykseen, että Suomen Pankki merkitsee Kansainvälisen Järjestelypankin (Bank for International Settlements) osakepääoman korotuksen yhteydessä ilman käteismaksua annettavat 5 004 uutta

osaketta, jotka kaikki oikeuttavat täyteen osinkoon ja lisäävät Suomen Pankin käytettävissä olevan äänimäärän 8 000:een, sekä että Suomen Pankki hyväksyy johtokunnan kirjelmässä selostetun Kansainvälisen Järjestelypankin yhtiöjärjestyksen voitonjakoa koskevan muutosehdotuksen.

Oulun konttorin toimitalon tontin vaihto

Syyskuussa johtokunta esitti pankkivaltuusmiesten päätettäväksi, että Suomen Pankin omistama Oulun konttorin toimitalon tontti n:o 31 Oulun kaupungin I kaupunginosan korttelissa n:o 7 luovutettaisiin rakennuksineen Oulun kaupungille sitä vastaan, että kaupunki puolestaan luovuttaa Suomen Pankille omistusoikeuden tonttiin n:o 1 Oulun kaupungin I kaupunginosan korttelissa n:o 14 ja suorittaa Suomen Pankille tontilla n:o 31 nyt olevista rakennuksista 130 000 mk.

Esitystään johtokunta perusteli sillä, että Oulun konttorin nykyinen, vuonna 1883 rakennettu toimitalo sijaitsee ns. vanhaksi kaupungiksi muodostettavan keskustan alueella, jossa ovat vanhat rakennukset pyritään suojelemaan purkamiselta ja säilyttämään mahdollisimman muuttamattomassa muodossa. Tämä seikka ja tontin maaperä ovat esteenä konttorin tarvitsemien maanalaisten väestönsuoja- ja holvitilojen rakentamiselle. Lisäksi konttorin toimitilat eivät vastaa nykyaikaisen pankkihuoneiston vaatimuksia eivätkä ole sellaisiksi muodostettavissa. Oulun kaupunki puolestaan halusi omistukseensa arkkitehti Th. Deckerin piirustusten mukaan rakennetun pankin toimitalon ja oli valmis luovuttamaan pankille historiallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaassa ympäristössä Franzénin puiston vierellä noin 150 m:n etäisyydellä nykyisestä toimitalosta olevan rakentamattoman tontin, jonka pinta-ala on 1 858 m² ja rakennusoikeus yhteensä 2 000 m² ja jonka maaperä soveltuu myös maanalaisten tilojen rakentamiseen. Kaupunki suostuisi myös siihen, että pankin nykyinen tontti jäisi ilman vuokravastiketta pankin hallintaan siihen saakka, kunnes uusi rakennus tontille n:o 1 on valmistunut ja pankki muuttanut siihen. Tontin n:o 1 hallinta sen sijaan siirtyisi heti pankille, joten pankki voisi milloin tahansa ryhtyä rakentamistoimenpiteisiin.

Pankkivaltuusmiehet käsittelivät johtokunnan esityksen syyskuun 24 päivänä pitämässään ko-

ouksessa ja hyväksyivät ehdotetun tonttien vaihdon. Vaihtokirja allekirjoitettiin kertomusvuoden lokakuun 2 päivänä.

Maa-alueen osto setelipainoa varten

Sen johdosta että Suomen Pankin setelipainon nykyiset kone-, varasto- ym. tilat ovat käyneet toiminnan laajentumisen vuoksi riittämättömiksi, johtokunta pyysi ja sai pankkivaltuusmiehiltä helmikuun 25 päivänä valtuuden ryhtyä neuvottelemaan maa-alueen ostamisesta uutta setelipainoa varten Helsingin maalaiskunnalta, joka johtokunnan suorittamien kyselyjen tuloksena oli tarjonnut sopivimmalta näyttävän kaupungin ulkopuolella sijaitsevan määrälän tarkoitusta varten.

Marraskuun 28 päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä johtokunta ilmoitti, että pankkivaltuusmiesten taholta esitetyn toivomuksen mukaisesti oli myös Helsingin kaupungin elimiltä tiedusteltu tonttia, mutta koska tarkoitukseen sopivaa aluetta kaupungin rajojen sisällä ei ollut voitu pankille osoittaa, johtokunta oli hankkinut Helsingin maalaiskunnalta sitovan myyntitarjouksen siitä kunnan omistamaan Stubbakan tilaan RN:o 2²² kuuluvasta maa-alueesta, jonka johtokunta jo helmikuun 25 päivänä oli ilmoittanut mielestään tarkoitukseen sopivaksi. Sanottu alue sijaitsee Helsingin maalaiskunnan Viinikkalan kylässä Voutilan teollisuusalueella ulomman kehätien varrella noin 1.5 km:n päässä Hämeenlinnan valtatie risteyksestä ja noin 20 km:n etäisyydellä Helsingistä.

Tarjouksessaan maalaiskunta esitti kaupan kohteeksi tulevan alueen suuruudeksi kolme vaihtoehtoa, noin 16 ha:sta noin 64 ha:iin, sekä ilmoitti sitoutuvansa suorittamaan vuoden 1970 loppuun mennessä aluetta palvelevan kunnallistekniikan, jolla tarkoitetaan kadun rakentamista tontin rajalta Helsingin ohikulkutien nimiselle maantielle sekä vesi- ja viemärijohtojen rakentamista tontin rajalle saakka. Teollisuusalueen kaavamääräysten mukaan alueella saa kerrosalan suhde rakennusalaan olla enintään 1.00 ja rakentamiseen käytetty ala enintään 60 % tontin pinta-alasta. Alueen tehdas- ja varastorakennuksiin saadaan sijoittaa niiden käyttöön liittyviä toimisto-, ruokailu- ja muita vastaavia tiloja ja alueelle saadaan rakentaa vain laitoksen käytön kannalta välttämättömät asunnot. Tarjoukseen liitetyt maaperäntutkimuskar-

tat osoittivat, että pienin tarjottu alue muodostui suurimmaksi osaksi kehätien varressa olevasta peltoalasta, kun taas muu osa tarjottua aluetta sisälsi myös maanalaisten tilojen rakentamiseen sopivaa kalliota ja suurimpaan tarjottuun alueeseen sisältyi lisäksi osittain suuperäistä jätealueeksi soveltuvaa maastoa. Teollisuusalueiden suuren kysynnän vuoksi kunnan myyntitarjous oli voimassa vain kertomusvuoden loppuun.

Kirjelmässään johtokunta ilmoitti, että ottaen huomioon tarjotun alueen maasto-olosuhteet samoin kuin rakentamismääräykset sekä nyt nähtävissä olevan rakennustarpeen, joka tulisi toteutettavaksi lähimpien 30 vuoden aikana, ynnä kaavamääräysten mukaan varattavat pysäköintitilat, viheralueet yms., olisi suurin tarjottu alue, noin 64 ha, edullisin uuden setelipainon ja sen teknisten laitosten sijoituspaikaksi. Tällöin olisi myös järjestettävissä laitosten jätekysymys ja muodostettavissa varsinaisen rakennusalan ympärille rajavyöhyke, jonka avulla alueen vartiointi ja turvallisuuskysymysten järjestely voitaisiin helposti hoitaa. Kun hankittavan alueen tulisi tyydyttää setelipainon ja siihen liittyvien ynnä eräiden muiden teknisten laitosten rakennusalan tarpeet kauaksi tulevaisuuteen ja kun nyt on tarjottu sopivalla etäisyydellä kaupungista tarkoitukseen soveltuva alue, johtokunta esitti pankkivaltuusmiesten päätettäväksi, että tarjottu noin 64 ha:n suuruinen määräala, joka kuuluu Helsingin maalaiskunnan omistamaan Stubbacka nimiseen tilaan RN:o 2²² Helsingin pitäjän Viinikkalan kylässä, ostettaisiin Suomen Pankille setelipainon ja siihen liittyvien ynnä eräiden muiden teknisten laitosten sijoituspaikaksi 2.5 milj. markan kauppahinnasta sekä muilla johtokunnan sopimilla kauppaehdoilla ja että johtokunta oikeutettaisiin tekemään Helsingin maalaiskunnan kanssa sanottua määräälaa palvelevien kunnallisteknisten töiden suorittamisesta sopimus 1.5 milj. markan suuruisista korvausta vastaan.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esitykset joulukuun 5 päivänä, ja kauppa-
kirja sekä erillinen sopimus kunnallisteknisistä töistä allekirjoitettiin saman kuun 18 päivänä.

Ulkomaisia asiamiespankkeja

Kokouksessaan syyskuun 24 päivänä pankkivaltuusmiehet päättivät, että Suomen Pankin kirjeenvaihtajapankeiksi otetaan seuraavat ulko-

maiset pankkilaitokset: Scandinavian Bank Ltd, Lontoo, Commerzbank AG, Düsseldorf, Detroit Bank and Trust Company, Detroit, sekä pankkilaitokset, joiden pääkonttorit jo ovat pankin asiamiehiä, nimittäin: Canadian Imperial Bank of Commerce, New York, First National City Bank, Lontoo, Deutsche Bank AG, Frankfurt a.M. ja Dresdner Bank AG, Düsseldorf. Vielä pankkivaltuusmiehet päättivät, että kaikki ne keskuspankit, joiden kanssa Suomen Pankilla on pankkiyhteyksiä, katsotaan Suomen Pankin ulkomaisiksi asiamiehiksi ja että pankin ulkomaisiin asiamiehiin rinnastetaan Kansainvälinen Valuuttarahasto, Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki, Kansainvälinen Rahoitusyhtiö, Kansainvälinen Kehittämissijärjestö, Aasian Kehitys-pankki ja Inter-American Development Bank.

Suostumus Saariselkä Oy:n osakkeiden merkitsemiseen

Johtokunnan esityksestä pankkivaltuusmiehet antoivat kesäkuun 3 päivänä pitämässään kokouksessa suostumuksensa osakemerkintään, jolla pankki saa omistukseensa kymmenen 1 000 markan suuruisia osaketta Saariselkä Oy:ssä. Yhtiön lähimpänä tarkoituksena on rakentaa Suomen Pankin tunturimajan viereen Kaunispään rinteelle hiihtohissi, mikä tulee laajentamaan pankin majan käyttömahdollisuuksia.

Myönnetyt perhe-eläkkeet, avustukset ja hautausavut

Pankkivaltuusmiehet myönsivät kertomusvuoden aikana yhden perhe-eläkkeen, yhden avustuksen ja kolme hautausapua.

Haarakonttorien valvojat

Pankin haarakonttorien valvojina ja heidän varamiehinään ovat vuonna 1970 pankkivaltuusmiesten päätöksen nojalla seuraavat henkilöt:

Joensuun konttori: valvojat varatuomari Mauno Moilanen ja kauppias Aulis Erkki Tahvo Aho sekä varamiehet rehtori, filosofian maisteri Aulis Olavi Waldemar Koivusalo ja lääninkamreeri, varatuomari Otto Alvar Gustaf Sorasalmi;

Jyväskylän konttori: valvojat poliisitarkastaja, varatuomari Eino Ilmari Karpio ja oikeuspormestari Aaro Tapio Häkkinen sekä varamiehet johtaja, maanviljelysneuvos, maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti Veikko Verner Varesmaa ja lääninkamreeri, varatuomari Uno Osmo Volmari Aarnio;

Kotkan konttori: valvojat tehtaanjohtaja, yli-insinööri Mauno Sopanen ja poliisimestari Eero Johannes Kettunen sekä varamiehet oikeusneuvosmies Heikki Pajari ja varatuomari Leif Gunnar Thuresson Häggblom;

Kuopion konttori: valvojat pormestari Alvar Hjalmar Mikael Hurtt ja hovioikeudenneuvos Toimi Tulikoura sekä varamiehet agronomi Lauri Arvid Pekkarinen ja konttorinjohtaja, ekonomi Lauri Johannes Salmi;

Lahden konttori: valvojat johtaja Esko Bruno Kunnas ja oikeusneuvosmies Timo Johannes Tuori sekä varamiehet rehtori Ilmari Johannes Vartiainen ja kaupunginvouti, lainopin kandidaatti Matti Sakari Rintala;

Mikkelin konttori: valvojat rehtori Pauli Veli Vainio ja väestönsuojeluntarkastaja, varatuomari Viljo Uolevi Lehtolainen sekä varamiehet oikeusneuvosmies Jorma Kalevi Pekonen ja kaupallinen johtaja, merkonomi Erkki Heikki Nevasaari;

Oulun konttori: valvojat kaupungintaloustarkastaja, ekonomi Ville Kalevi Matturi ja lääninverotarkastaja, varatuomari Aulis Evert Virtanen sekä varamiehet kaupunginlakimies, varatuomari Erkki August Korhonen ja poliisitarkastaja, varatuomari Yrjö Kalervo Liisto;

Porin konttori: valvojat pormestari Väinö Wilhelm Hahta ja kunnallispuhemies Olavi Einar Koivisto sekä varamiehet toimitusjohtaja Heimo Kalervo Kaitila ja johtaja, ekonomi Lasse Jukka Pollari;

Rovaniemen konttori: valvojat konttoripäällikkö, ekonomi Juho Kalervo Lahtinen ja lääninkamreeri, varatuomari Vilho Johannes Haataja sekä varamiehet kaupunginsihteeri, varatuomari Aarne Johannes Koponen ja lääninverotarkastaja, lainopin kandidaatti Erkki Emanuel Ollila;

Tampereen konttori: valvojat oikeuspormestari Jyrki Jalo Unto Tuominen ja yliopistonsihteeri, varatuomari Aunis Kaspero Kantonen sekä varamiehet kaupunginsihteeri, varatuomari Matti Esaias Nahkola ja toimitusjohtaja, hallinto-opin kandidaatti Eero Einar Lindfors;

Turun konttori: valvojat lääninneuvos Yrjö Hemminki Aliharmi ja maanviljelysneuvos Frans Einari Karvetti sekä varamiehet professori Auvo Armo Sääntti ja kaupunginsihteeri, varatuomari Tauno Ilmari Maijala;

Vaasan konttori: valvojat liikevaihtoverotoinniston johtaja, lainopin kandidaatti Åke Johannes Helanko ja tehtaanjohtaja Ralf-Erik Klockars sekä varamiehet lääninasessori, varatuomari Henrik Matias Palomäki ja johtaja, ekonomi Esko Olavi Antero Kaikko.

Pankkivaltuusmiehet

Pankkivaltuusmiehinä toimivat vuonna 1969 eduskunnan valitsijamiesten sanottuun tehtävään valitsemat seuraavat henkilöt:

Kokkola, Veikko Johan, kaupunginjohtaja,
Saarinen, Aarne Armas, puolueen puheenjohtaja,
Kaasalainen, Nestori Johannes, maanviljelijä,
Junnila, Tuure Jaakko Kalervo, filosofian tohtori, pankinjohtaja,
Paasio, Kustaa Rafael, puolueen puheenjohtaja,
Uusitalo, Eino Oskari, agrologi,
Lehto, Oiva, jaostosihteeri,
Melin, Ingvar Selimson, kauppatieteiden lisensiaatti, filosofian maisteri, johtaja,
Salonen, Olavi Oskar, yhteiskuntatieteiden maisteri, varapääjohtaja.

Edellä luetelluista kolme ensin mainittua muodostavat suppeamman valtuuston.

Puheenjohtajana toimi koko vuoden pankkivaltuusmies Kokkola ja varapuheenjohtajana pankkivaltuusmies Saarinen.

Tilintarkastajat

Pankin tilintarkastajiksi vuoden 1969 tilejä tarkastamaan valitsijamiehet valitsivat seuraavat henkilöt:

Siltanen, Sylvi Cecilia, kirjanpitäjä, hänen varamiehensä *Paasivuori, Tyyne Maria,* sosionomi;
Sinkekonen, Yrjö, kunnallisneuvos, hänen varamiehensä *Pesola, Pekka Antero,* varatuomari;
Kivimäki, Erkki Antero, taloudenhoitaja, hänen varamiehensä *Aitamurto, Aarno Kari Antero,* varatuomari;

Kemppainen, Jaakko Abram, varatuomari,
hänen varamiehensä *Nordström, Torsten Ed-
vin*, diplomi-insinööri;

Hykkäälä, Heikki Kalervo, toimistopäällikkö,
hänen varamiehensä *Vilponiemi, Väinö Antero*,
piirisihteeri.

Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 1970.

VEIKKO KOKKOLA

Aarne Saarinen
T. Junnila
Eino Uusitalo
Ingvar S. Melin

Nestori Kaasalainen
Rafaël Paasio
Oiva Lehto
Olavi Salonen

Pertti Tammivuori

68335

IVA5a 1970 68335
Eduskunnan
Eduskunnan
pankkivaltuusmiesten kertomus

1995-06-27
SUOMEN PANKIN
KIRJASTO

POISTETTU

KIRJASTO

N:o 5